ZPRÁVA O ČINNOSTI ČESKÉHO SPOLKU V KOŠICÍCH ZA ROK 2013

PŘEDNESENO NA VALNÉM SHROMÁŽDĚNÍ ČESKÉHO SPOLKU V KOŠICÍCH DNE 22.3.2014

Vážení členové Českého spolku v Košicích, dámy a pánové!

V souladu se stanovami našeho sdružení Vám, jako nejvyššímu jeho orgánu, předkládám ke schválení zprávu o činnosti v roce 2013. Zpráva je, jako obvykle, doprovázena promítáním obrazové dokumentace.

První snímky nám připomenou, že na předcházejícím Valném shromáždění jsme se sešli v sobotu, 16. března 2013 a mezi jinými dokumenty jsme schválili návrh činnosti pro rok 2013. Jednotlivé programy byly pak realizovány převážně na základě projektů finančně podpořených Úřadem vlády SR v programu Kultura národnostních menšin 2013, dále na základě projektů podpořených finančním darem Ministerstva zahraničních věcí České republiky a třetím zdrojem financování byl vlastní rozpočet organizace, tvořený příjmy z členského příspěvku. Vlastní zdroje se podílely na financování všech programů bez výjimky a byly z nich hrazeny také režijní a administrativní náklady sdružení. Z finančního daru České republiky byl hrazen Český ples a doplnění knižního fondu spolkové české knihovny a zajištěno spolufinancování projektu Dny české kultury 2013, Ženský sbor Českého spolku v Košicích, měsíčník Stříbrný vítr, webová stránka, projekt tábora pro mládež a víkendové programy pro děti.

Samostatnou částí zprávy o činnosti Spolku za rok 2013 je také zpráva o činnosti našeho Místního klubu v Michalovcích, kterou po skončení mojí zprávy přednese jeho předseda, Ing. Tomáš Matzenauer.

V následující zprávě jsou pro větší přehlednost programy rozděleny do několika oblastí.

Kulturní a společenské programy.

Jako každým rokem, tak i v roce 2013 tvořily tyto programy největší část činnosti Spolku. Prvním z nich byl jubilejní a úspěšný **20. ročník Českého plesu** v Domě umění v sobotu 9. února, v jehož koncertní části se představila česká vokální mužská skupina Q VOX.

Dalším programem byl oblíbený a hojně navštívený **Zahradní koncert** v Botanické zahradě 6. června. Českými i jinými filmovými melodiemi nás provedl orchestr EFKO ze ZUŠ Bernolákova. Poté následovala společenská část zahradní slavnosti.

V Lúčce u Rožňavy jsme si 7. července připomenuli bohoslužbou Církve československé husitské s ekumenickou účastí a poté koncertem české hudby v projektu **Česká hudba v průběhu století**, památku Mistra Jana Husa.

Početná výprava Českého spolku v Košicích se 21. září zúčastnila **setkání Českého spolku na Slovensku v Žiarské dolině.**

V neděli 29. září jsme se dobře bavili na **Svatováclavském posvícení**.

Jubilejní, **20. ročník festivalu Dny české kultury 2013** jsme realizovali ve dnech 1. 10. – 11. 11. 2013 v Košicích, Staré Ľubovni, Prešově, Trebišově, Rožňavě, Kežmarku a Michalovcích. V jeho programu byly uspořádány výstavy českých fotografů - Pavla Brunclíka „Češi Portrait Gallery“, Ladislava Michálka „Magický svět Bohumila Hrabala“, Jindřicha Štreita „Brána naděje“ na 2 místech a předsedy Klubu Bohemia v Budapešti Otto Zachára „Pražská domovní znamení“. V evropské premiéře jsme prezentovali výstavu Husitského muzea v Táboře „Jan Hus 1415 a 600 let poté“, ke kte-

ré jsme uspořádali také přednáškový večer. Jeho přednášky jsme vydali v malém sborníku. Dále jsme realizovali 3 koncerty Kvarteta Martinů, 3 koncerty violončelisty Jiřího Bárty s klavíristkou Terezií Fialovou, ve spolupráci se ŠFK koncert houslistky Gabriely Demeterové a koncert Horňácké muziky. Pro děti byl v 6 knihovnách pro děti a mládež připraven program scénického čtení českého překladu knihy Luise Sepúlvedy „O rackovi a kočce, která jej naučila létat" a pro dospělé poslední část čtyřletého cyklu „Už vím, co budu číst", o životě a díle českých spisovatelů. Při slavnostním setkání u pomníku T. G. Masaryka a M. R. Štefánika jsme si připomenuli 95. výročí založení ČSR a po něm jsme ještě prezentovali dokument Břetislava Rychlíka Amerikáni, doprovázený besedou s autorem.

Spolupořadatelem bylo České centrum v Bratislavě, které pomohlo v dramaturgii festivalu, organizačně realizovalo scénické čtení pro děti a finančně realizovalo dopravu a pojištění 3 výstav. Fotodokumentace nám připomene některé programy Dnů české kultury 2013.

K velmi úspěšným programům v roce 2013 patřil také tradiční hudebně – literární program **České Vánoce 2013**, který do posledního místa zaplnil Velký sál v KSC Južan 15. prosince. Ve fotodokumentaci vidíme také záběry **z Českých Vánoc v Michalovcích**. Tamní Místní klub přispěl ke spolkové kulturní činnosti také programem **Jaroslav Ježek a Slovensko**.

Významnou složkou naší kulturní činnosti, která účinně prezentuje českou hudební kulturu, je činnost **Ženského sboru Českého spolku v Košicích.** Projekt byl realizován během celého roku 2013. Sbor je jediným uměleckým souborem české národnostní menšiny v SR a reprezentoval menšinu doma i v zahraničí. Scházel se k pravidelným zkouškám každý týden s výjimkou letních prázdnin. Absolvoval také 2 víkendová pracovní soustředění. Během nich kompletizoval program zahraničních vystoupení a program adventních a vánočních koncertů sboru. Oba tyto koncertní celky obsahovaly nové skladby, které sbor v roce 2013 premiéroval. Z toho Druhá česká mše vánoční, českého skladatele Eduarda Marhuly zazněla pravděpodobně v slovenské premiéře.

V roce 2013 vydal Český spolek v Košicích při příležitosti svého 20. výročí a 15. výročí činnosti sboru v pořadí 5. CD sboru s názvem Spanilé z nebe pacholátko, které obsahuje převážně českou vánoční tvorbu a několik skladeb jiné provenience.

Sbor absolvoval na přelomu května a června 2013 dva koncerty v České republice a to v Českém muzeu hudby v Praze a koncert v Jičíně, po němž se zúčastnil jako zahraniční host na festivalu českých pěveckých sborů Foerstrovy Osenice. V sobotu 8. června účinkoval na oslavách 20. výročí spolku přátel české kultury Bohemia v Budapešti. Na Slovensku provedl adventní koncert v Gelnici a Lemešanech a vánoční koncert na pozvání Českého spolku v Martině, 4 koncerty provedl doma v Košicích – 2 vánoční, koncert pro účastníky zasedání FUEN (Evropská federace národnostních menšin) a slavnostní koncert k 15. výročí sboru a 20. výročí Českého spolku v Košicích. Na pozvání Českého spolku ve Staré Ľubovni účinkoval v programu večera ke cti sv. Cyrila a Metoda, dále v programu koncertu Stará hudba na Abově v obci Svinica, v programu koncertu festivalu národnostních menšin, pořádaného Úřadem vlády v Košicích a v programu adventního večera v Margecanech. Dále také zpíval v galaprogramu festivalu Svátku vzájemnosti v Kežmarku (festival kultury karpatsko-německé menšiny) a jako host vánočního koncertu ukrajinské menšiny v Košicích. Účinkování sboru nám připomene několik fotografií.

15. listopadu 2013 jsme si slavnostním večerem připomenuli **20. výročí založení našeho sdružení a 15. výročí činnosti Ženského sboru.** Při té příležitosti jsme ocenili čestným uznáním mnohé naše spolupracovníky v oblasti prezentace české kultury.

Výrazem důležitosti české kultury a české menšiny pro město Košice bylo odevzdání **Ceny města Košice** předsedkyni Českého spolku v Košicích 7. Května.

Předsedkyně Spolku obdržela 7. června 2013 z rukou místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí České republiky Karla Schwarzenberga také cenu **Gratias agit** za šíření dobrého jména České republiky.

Do galerie jubilantů Českého spolku v Košicích jsme 29. září zařadili další 3 členy.

Vzdělávací programy.

Do oblasti vzdělávání patří především programy Společenského klubu v projektu **Poznávej klenoty své domoviny.** V roce 2013 to bylo celkem 26 programů v oblasti české literatury, historie, umění, vědy, divadla, hudby, 2 výtvarné dílničky a 3 poznávací zájezdy do bližšího okolí. Zde je třeba také uvést prezentaci minivýstav v naší klubové místnosti a to výstavy kreseb Josefa Lady, kreseb a karikatur Karla Gotta a fotografií Jozefa Henzélyho.

4. ročník literárního cyklu s názvem **Už vím, co budu číst** uvedl 21. 3., 16. 5. a 3. 10. ve svých 3 částech, a to „Čeští spisovatelé o českých skladatelích", „Miloslav Šimek a Jiří Grossmann" a „Vladimír Škutina a Karel Schulz" život a dílo dalších českých spisovatelů.

Podzimní vzdělávací akademie po stopách pamětihodností a kulturně-historických osobností Plzeňského kraje ve dnech 8. -11. 9. zavedla účastníky zájezdu do Plzně, Bečova nad Teplou, Plasů, Manětína, Mariánské Týnice, Klatov, Švihova, Přeštice, Dněšic, Starého Plzence, Nepomuku a Žinkov.

Do oblasti vzdělávání patřil také **cyklus přednášek z české historie – Osoby a události** v Místním klubu v Michalovcích.

Vzdělávací funkci plní také **knihovna Spolku**, do níž bylo v roce 2013 zakoupeno 43 nových titulů.

Programy pro děti a mládež.

V roce 2013 jsme realizovali **český letní vzdělávací tábor pro mládež** od 13 do 18 let s názvem Do Českého ráje cesta nádherná je ve dnech 28. 6. - 6. 7. 2013. Jeho 20 účastníků poznávalo další historické a přírodní zajímavosti Českého ráje (v roce 2012, jak víte, absolvovali 1.část poznávání této krásné části České republiky). Poznání bylo spojeno také se sportovními aktivitami jako lezení, slaňování, splavování Jizery a cesty na jízdních kolech. Pro děti předškolního a mladšího školního věku jsme pak zvolili vzdělávání v českém jazyku ve dvou prodloužených víkendech hravou formou v programu **Nakresli českou pohádku**. Obou částí se zúčastnili spolu s dětmi jejich rodiče nebo prarodiče, takže účastníků bylo v každé z obou částí 40.

Soutěžní programy.

Soutěž **Regionální české spolky ve fotografii** byla vypsána také pro rok 2013 a byl to už její 4. ročník. Exponáty soutěže byly vystaveny od 20. 6. Do 16. 8., vítězové ve 3 kategoriích obdrželi věcné ceny. Autoři byli převážně z Českého spolku v Košicích a dále také z Českého spolku v Žilině, Martině a Trnavě – Piešťanech.

Informační a dokumentační činnost.

Webová stránka Českého spolku v Košicích, ve které mají rubriku i Český spolek na Slovensku a některé regionální České spolky, zveřejnila celkem 100 pozvánek na spolkové aktivity a články o těchto aktivitách a nepoměrně větší množství fotografické dokumentace. Stránku v roce 2013 navštívilo celkem 21 101 návštěvníků, počet jejich návštěv dosáhl číslo 32 636, co znamená průměrně 1 758 návštěvníků a 2 719 návštěv měsíčně. Převážná část informací z webové stránky je přetištěna také v časopisu, aby se tak všechny informace dostávaly i ke členům, kteří nemají ještě přístup na internet.

V roce 2013 jsme vydali 6 čísel dvouměsíčníku **Stříbrný vítr**, v celkovém rozsahu 96 stran, částečně v barvě, v nákladu 350 ks na 1 číslo. Uveřejněno bylo 72 článků od 18 autorů ze 7 regionálních Českých spolků a 177 fotografií od 16 autorů, které podávali zprávu o spolkové činnosti české menšiny na Slovensku.

Kronika a spolková kancelář.

Všechna spolková činnost je na vysoké výtvarné a faktografické úrovni dokumentována ve **spolkové kronice**, do digitální podoby jsme převedli další její část a také vznikla desetiminutová prezentační DVD smyčka s výběrem z kroniky.

Spolková kancelář obstarává veškerý osobní, písemný, telefonický a mailový styk s členskou základnou a zevními subjekty, stará se o administrativní přípravu a koordinaci projektů a vede hospodářskou agendu.

Duchovní život, spolupráce s jinými subjekty.

V roce 2013 se nadále udržoval řádný stav **kapličky sv. Jana Nepomuckého** na Dolním Bankově. Každou sobotu se v kapli Geriatrického ústavu sv. Lukáše sloužila katolická bohoslužba v českém jazyku, k svátku sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava se sloužila slavnostní liturgie a to na Horním Bankově a v kapli sv. Michala. Pokračovala také spolupráce s Církví československou husitskou při uspořádání bohoslužby v Lúčce a vánoční bohoslužby a při realizaci projektu Jan Hus 1415 a 600 let poté, kde do spolupráce vstoupily také některé jiné křesťanské církve.

Z regionálních Českých spolků jsme spolupracovali hlavně s Českým spolkem ve Staré Ľubovni a to ve Dnech české kultury, při setkání v Žiarské dolině a také v programu oslav cyrilometodějského výročí. S Českým spolkem na Slovensku jsme se podíleli na uspořádání zasedání představitelů **FUEN** v Košicích 8. listopadu, zúčastnili jsme se aktivně jejich jednání o možnostech mezimenšinové spolupráce v Evropě. Předsedkyně Českého spolku v Košicích zastupuje českou menšinu ve Výboru pro národnostní menšiny a etnické skupiny, který je poradním orgánem Rady vlády pro lidská práva, národnostní menšiny a rodovou rovnost. Obě zástupkyně české menšiny v tomto výboru, Dr. Takácsová a Ing. Husenicová, výrazně přispěli k nalezení modelu spravedlivějšího rozdělování financí na kulturu menšin. Delegace našeho sdružení se zúčastnila oslav 20. výročí činnosti **Klubu přátel české kultury Bohemia** v Budapešti.

S Úřadem vlády jsme spolupracovali na programu Festivalu národnostních menšin v září, do kterého jsme přispěli fotografickou výstavou **Stověžatá**, autora a našeho člena Jozefa Henzélyho, dále programem Ženského sboru na slavnostním koncertu festivalu a přednáškou o historii a současném životě české menšiny na Slovensku, kterou v programu festivalového semináře přednesla předsedkyně Českého spolku v Košicích.

O spolupráci s Českým centrem v Bratislavě již byla řeč při hodnocení Dnů české kultury, dlužno dodat, že zrušením Českého centra v Košicích tato spolupráce utrpěla fatální ránu. Pokračovala spolupráce s Kruhem přátel české kultury Bohemia v Budapešti a Československým ústavem zahraničním. Při realizaci Dnů české kultury s námi dále v roce 2013 spolupracovala Konzervatoř a Státní filharmonie v Košicích, Verejná knižnica Jána Bocatia v Košicích, Fotogaléria Nova, Husitské muzeum v Táboře, Hotel Centrum, Czech Tourism, Církev československá husitská, Knižnica pre mládež v Košicích, Knižnica Pavla Dobšinského v Rožňavě, Detská knižnica Slniečko v Prešově, Mestská knižnica v Kežmarku, Ľubovnianska knižnica ve Staré Ľubovni, Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovcích, PKO Prešov, MKS Kežmarok, Múzeum a kultúrne centrum južného Zemplína a Zemplínska knižnica v Trebišově. Všem těmto patří náš dík za spolupráci.

Protože dnešním dnem končí funkční období orgánů Českého spolku, děkuji všem členům předsednictva za svědomitou a poctivou práci v prospěch české menšiny, jak garantům projektů, tak službě v kanceláři, jmenovitý dík patří manželům Sedlatým, kteří svou práci v předsednictvu končí a do dalšího funkčního období již nekandidují. Děkuji revizní komisi, redakční radě časopisu, dirigentce sboru Olze Varínské, korepetitorce Zuzaně Žegleňové a poradci sboru Karolovi Petróczimu. Děkuji Václavovi Sedlatému za přípravu promítání fotodokumentace.

MUDr. Dagmar Takácsová, předsedkyně Českého spolku v Košicích